

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ

ਪੀ. ਐੱਸ., ਪੈਟਰ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ।—ਜਵਾਬਦਾਰ

ਸੀ. ਆਰ. 1972 ਦਾ ਆਰ. ਨੰਬਰ 28 - ਆਰ.

27 ਨਵੰਬਰ 1972

ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ (1968 ਦਾ XLVII)— ਧਾਰਾ 47, 80, 81 ਅਤੇ 141 (2)(k)- ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਨਿਯਮ (1969)- ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 5— ਬਾਰਡਰ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਫੋਰਸ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ—ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਫੋਰਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ—ਕੀ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨਾਲ ਹੈ—ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ—ਕੀ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ। .

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ, 1968 ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਅਤੇ 81 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141(2)(ਕੇ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਨਿਯਮ, 1969 ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 3 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫੋਰਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ. ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਏ. ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਉਸ

ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਵਿਕਲਪ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਿੱਧੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ।

(ਪਰਾ 18)

ਸ੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੇਸ - ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਸੀ. ਸਿੰਗਲਾ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪੱਟੀ, ਮਿਤੀ 6 ਤਰੀਕ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ 15 ਫਰਵਰੀ, 1972 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਨਵਰੀ, 1972 ਨੂੰ ਕਮਾਂਡੈਂਟ, 21 ਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ, ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਫ., ਖੋਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 307 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਐਸ. ਚੌਪੜਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ.ਸੀ ਗਰਗ , ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ .

ਜੀਐਸ ਚਾਵਲਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕੇ.ਐਲ.ਭਗਤ । ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ।

ਅਮਰਜੀਤ ਚੌਧਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਅਤੇ 3 ਲਈ ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਾਈ.ਪੀ.

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਪੱਟਰ, ਜੇ.-15 ਫਰਵਰੀ, 1972 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ 6 ਜਨਵਰੀ, 1972 ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। , ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 307 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ, 1968 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ।

(2) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 19 ਫਰਵਰੀ 1971 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 5-30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬਾਜ ਸਿੰਘ, ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਕਲਸ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਜਾਂ ਸਿੰਜਾਈ ਕਰਨ ਗਏ ਸਨ।

The State of Punjab v. Nirmal Singh, etc. (Pattar, J.)

ਉਹੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਘੋੜੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ ਜਦਕਿ ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸੀ। ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕਸੀ ਲੈ ਕੇ ਘੋੜੀ ਦੇ ਮਗਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਝੋਪੜੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਰੁਕ ਜਾਣ। ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘੋੜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਸੇ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਾਰੀ ਲੈਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਿੰਨੋਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਨ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਗੋਲੀ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਅਤੇ ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਘੋੜੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਏ। ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਭੱਜੇ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਗਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਸਮੇਤ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੈ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਾਇਆ। ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਖੋਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਹਰਭਜਨ ਪਿਕਟ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ, ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਇੰਚਾਰਜ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ ਖੋਮ ਕਰਨ ਨੇ ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਪੀ.ਸੀ, ਦਰਜ ਕਰ ਲਏ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਥਾਣਾ ਵਲਟੋਹਾ ਵਿਖੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਡਾਕਟਰੀ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ 17 ਮਈ, 1971 ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

(3) ਕਮਾਂਡੈਂਟ 24 ਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ, ਬਾਰਡਰ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਫੋਰਸ, ਖੋਮ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ 1 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਪੁਲਿਸ, ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ., ਪੰਜਾਬ, ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ 18 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਸਤਗਾਜ਼ਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪੱਟੀ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਮਾਂਡੈਂਟ, ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 302 ਅਤੇ 307 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।

(4) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਰੇਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ, ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 80 ਅਤੇ 47 ਦੇ

The State of Punjab v. Nirmal Singh, etc. (Pattar, J.1)

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1968। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਪਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ।

(5) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

i

(6) ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ (1968 ਦਾ ਨੰਬਰ 47) ਦੀ ਧਾਰਾ 47 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ: -

“ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕਤਲ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, -

- (a) ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ; ਜਾਂ
- (b) ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ;
- (c) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ।

Section 80 ਉਸ ਐਕਟ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਜਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਜਾਂ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ

ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫੌਰਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

Section 81 ਐਕਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

“(1) ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਬਿਤ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟਰ ਕੋਲ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ, ਕੇਂਦਰ

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲੀਬਿਤ ਹੈ।

- (2) ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੰਗ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਚਲਾਨ 17 ਮਈ, 1971 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 173 (4), ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 21 ਮਈ, 1971 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਪੀਆਂ ਅਧੂਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 16 ਜੂਨ, 1971 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 26 ਜੂਨ, 1971 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪਿਛਲੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 29 ਜੂਨ, 1971 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 3 ਜੂਨ, 1971 ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ 3 ਜੁਲਾਈ, 1971 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ:-

"ਪਾਰਟੀ ਕੇਸ ਦੀ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। 12 ਜੁਲਾਈ, 1971 ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਆਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, 12 ਜੁਲਾਈ, 1971 ਨੂੰ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੇਸ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4 ਅਗਸਤ, 1971 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: -

17 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ। 1971।"

17 ਅਗਸਤ, 1971 ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 30 ਅਗਸਤ, 1971 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਵਕੀਲ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 14 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ, 14 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ

The State of Punjab v. Nirmal Singh, etc. (Pattar, J.1
ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 27 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 174(4), ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 3 ਨਵੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ 15 ਨਵੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ, 24 ਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ, ਖੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ 18 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ, 1968 ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡੀਆਈਜੀ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਸਨ।

(8) ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ITI ਨੂੰ ਟੀਸੀਕਮਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 3 ਜੂਨ, 1971 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਚਲਾਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਹਕਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਫਾਈਲ ਦੇ ਨਾਥੀ ਬੀ ਦੇ ਪੰਨਾ 19 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ 18 ਜੂਨ, 1971 ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਅਤੇ 81 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 80 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 80 ਅਤੇ 81 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ।

(9) ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ, 1968 ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (k) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ Vf ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ TheitCentral7€ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਦਾਲਤਾਂ (ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ, 1969. ਇਸ ਦਾ ਨਿਯਮ 3 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਜਾਂ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ। ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਉਹ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਏਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 5 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਤੋਂ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 549 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ।

(10) *Somt Daitt Dattaj v. o Unionnof a India t(1)*, ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 34, 35, 36, 37 ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਜੁਰਮ ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਹੈ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੋਵਾਂ ਕੋਲ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਮੀ ਏ.ਈ.ਟੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਅਤੇ 126 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 125 ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਹਰੇਕ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਐਕਟ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 125 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ; ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 126 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਮੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੋ ਇਹ ਦੋ ਭਾਗ

(1) ਏਆਈਆਰ 1969 ਐਸਸੀ 414.

ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ

The State of Punjab v. Nirmal Singh, etc. (Pattar, J.1

ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

(11) ਮੇਜਰ ਈ ਜੀ ਬਾਰਸੇ ਬਨਾਮ ਬਾਂਬੇ ਸਟੇਟ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: -

"ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਨਲ ਫੌਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ - ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਉੱਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਨਿਆਂ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣ ਆਇਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 52 ਨਵੇਂ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਫੌਜੀ ਸਟੋਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ - ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ; ਇਹ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਬਲ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਧਾਰਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਕੋਲ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ, ਧਾਰਾ 125 ਅਤੇ 126 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 125 ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਧਾਰਾ 126 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 126 (1) ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ

(2) ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1762।

ਫੌਜੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(12) ਇਸੇ ਲਈ! (ਅਸਰ ਕਾਨੂੰਨ 1 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਨ ਆਰ ਕਰੀਅਰ ਐਸ ਸੀ ਸਰਦਾਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (3), ਸੀ. ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਬਨਾਮ ਮੈਜ਼ੂਰ ਰਾਜ (4 3), ਅਤੇ ਮੋਜਰ ਸੀ ਗੋਪੀਨਾਥਨ ਬਨਾਮ ਐਸ . ਸਟੇਟ ਆਫ ਮੱਧ ਜੰਮੂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ, (5 :)

(13) ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਐਕਟ ਦੀਆਂ eT ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ, 1968 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 47, 80 ਅਤੇ 81 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਫੋਰਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹਾਲਾਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡਰ 1 ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਫੋਰਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(14) ਆਸੀਆ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਇਸ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਪੀ. ਵਾਈ.ਪੀ., ਗਾਂਧੀ, ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ; ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਪੰਜਾਬ (6) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 537 ਦੇ ਅਧੀਨ ਠੀਕ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖੀ

(3) ਏਆਈਆਰ 1946 ਲਾਹ. 103 (FB)

(4) 1962 (2) ਕਰੋੜ ਐਲਜੇ 389

(5) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਮਪੀ 249.

(F.B.). (6) ILR (1970) 2 ਪੀ.ਬੀ. & Hr. 69 (FB) = AIR 1970 Pb. & HR, 35

''' ਡਬਲਯੂ.ਜੇ

ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 549, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਬਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਹ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 342, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ

The State of Punjab v. Nirmal Singh, etc. (Pattar, J.)

ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ 'ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ' 'ਤੇ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਿੰਨੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ, ਜੋ ਏਅਰਫੋਰਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਦਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੀ, ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 549 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ। ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ, ਰੋਸ਼ਲ ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਲਈ ਬੋਲਿਆ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ: -

“ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਉਕਤ - ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਵਸਤੂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮਿੰਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮਿਲਟਰੀ, ਨੇਵਲ ਜਾਂ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰੋ ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਧਾਰਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਨਿਯਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣਾ। ”

(15) ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ *ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਰਾਜ (7)* ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ —

“ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਉਚਿਤ ਫੌਜੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਨਿਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ .

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਾਨੂੰ - ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਗਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ

The State of Punjab v. Nirmal Singh, etc. (Pattar, J.)

ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਇਵ ਲੂਏਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(16) ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 549, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ।

(17) ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 17 ਮਈ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਲਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1971 ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ) ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ 3 ਜੂਨ, 1971 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ, 1968 ਦੀ ਧਾਰਾ 47, 80 ਅਤੇ 81 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਦੁਬਾਰਾ, 24 ਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ ਦੇ ਕਮਾਂਡੇਰ ਦੁਆਰਾ 18 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ., ਪੁਲਿਸ ਬਾਰਡਰ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀ ਫੋਰਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(7) 1 1969 ਐੱਫ.ਪੀ.ਐੱਲ.ਆਰ. 6 61 (FEB)

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ (ਪੱਤਰ, ਜੇ.)

(18) ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ, 1968 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਐਕਟ, 1968 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 80 ਅਤੇ 81 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੈਟਿਸ ਫੈਕਟਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਵਿਕਲਪ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਜਾਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਮਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੋਰਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਰਾਏ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਸੌਂਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਵਿਕਲਪ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 1 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੋ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੋਰਮ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੁਰੰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ।

(19) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ■ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ।

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ